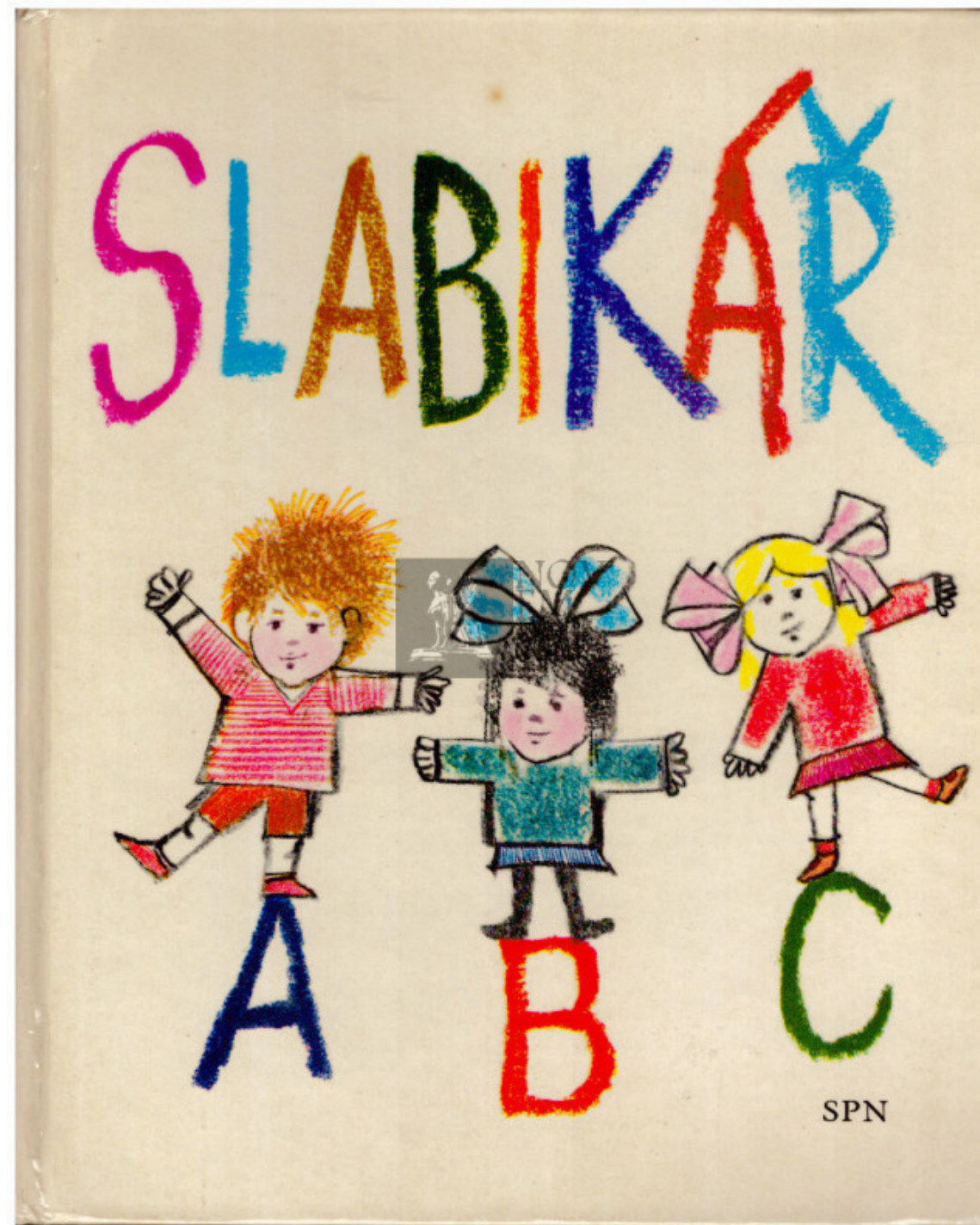

Jak psát moderní učebnice

Miroslav Suchý, Sergei Petrosian, Lukáš Růžička

Učebnice je klasika

Trvanlivost a odolnost
materiálu, mnohdy desítky let.

Učebnice je klasika?

nář vědět a umět

ato příručka je příručkou vstupní. Je to příručka pro začínající však někdo mohl začít s programováním, měl by již umět ales- s počítačem. V dalším textu budu proto předpokládat, že jste již racovali a že vám proto nemusím vysvětlovat, co je to klávesni- mi pracuje.

o počítačích dozvědět trochu více a nebude-li se vám chtít ku- ku, zkuste zavítat na stránku <http://www.pecinovsky.cz/e-knihy>. Po- níšťovat elektronické verze svých knih, které si odtud budete

1. v elektronickém knihám mohu vám doporučit knihu Infor-

Učebnice je klasika?

Jenže...

Napsat učebnici trvá rok.

Vydat učebnici trvá taky rok.

V informatice jsou dva roky věčnost. Pro jiné obory je to obdobné.

Takže...

V den vydání je učebnice prakticky dva roky stará.

Errata

Drobné aktualizace v kapitole 29 – Patologie GIT

Str. 509 a dále. Po odevzdání podkladů pro učebnici byla vydána nová WHO klasifikace nádorů trávicího systému, ve které byl „sesilní serrated adenom“ (SSA) přejmenován na „sesilní serrated lézi“ (SSL). Praktický dopad to má ten, že opět (po přibližně desetiletém intermezzu) platí staré pravidlo „každý adenom obsahuje dysplázie“ (protože SSA byl v tomto výjimkou).

Chut' k opravám

Různé formáty: Rukopis -> Nakladatelství -> Tiskárna

HTML, PDF a online publikace zpravidla nejsou původní zdroj.

Nízká bariéra pro opravy a úpravy.

Požadavky na moderní učebnici

- Tvorba a publikování lze dělat současně.
- Učebnice jsou dostupné všem a zdarma (nebo za minimální poplatek).
- Na vytváření učebnic může spolupracovat množství nezávislých autorů, dokonce i sami studenti.
- Obsah lze měnit, přizpůsobovat a neustále vylepšovat.
- Obsah lze jednoduše převést.

Komunitní dílo (+)

- Jeden člověk vše neobsáhne.
- Online přítomnost a aktuálnost.
- Možnost použít jenom část díla.

Komunitní dílo (-)

- Autorské poplatky.
- Neukážete to babičce.

Jak na to?

Je mnoho možností.

Ukážeme si jednu z mnoha.

Přístup k dokumentace "Docs-as-Code"

Principy Docs-as-Code:

- správa verzí (Git)
- umožňuje, aby na projektu spolupracovalo víc lidí
- kontrola změn, kterou autor může delegovat na spolupracovníky
- asynchronní spolupráce (každý, kdy má čas)
- automatické testování, generování, a publikace materiálů
- psaní ve značkovacích jazycích (Markdown, AsciiDoc, LaTeX, atd.)
namísto WYSIWYG (LibreOffice, MS Word)

Zápis jazyka Markdown

```
# Název
```

```
## Kapitola 1. Tučné písmo, kurzíva, a monospace
```

Tento řádek obsahuje **tučné písmo**, *kurzívu*, a `monospace`

```
### Podkapitola 1.1. Číslovaný seznam pomocí čísel
```

```
1. Řádek 1
```

```
2. Řádek 2
```

```
## Kapitola 2. Seznam odrážek pomocí pomlček
```

```
* Řádek 1
```

```
  * Podřádek 1.1
```

```
* Řádek 2
```

```
## Kapitola 3. Odkazy
```

```
[OpenAlt 2021 Program](https://www.openalt.cz/2021/program.php)
```

Převod souboru v rozšíření Markdown

K převodu textových souborů lze použít k tomu určené nástroje, jako například:

- [pandoc](#)
- [Marp](#)
- [kramdown](#)

Jak je tato prezentace vytvořena

Tato prezentace je vytvořena pomocí [Marp](#) a [Marp Action](#), které umožňují automatické nasazení prezentace na web pomocí [GitHub Pages](#).

Tato prezentace je vygenerovaná z Markdown souboru `README.md`:
https://github.com/spetrosi/jak_psat_moderni_ucebnice/blob/master/README.md

GitHub Pages automatické publikuje slajdy na web:
https://spetrosi.github.io/jak_psat_moderni_ucebnice/

Co když Markdown pro moje účely nestačí?

AsciiDoc je dalším značkovacím jazykem, který však disponuje daleko větším množstvím funkcí. Je například schopen plnit následující úkoly:

- AsciiDoc poskytuje sofistikovanější strukturu dokumentů.
- Pomocí direktivy `include::` lze přidávat obsah souborů přímo do stávajícího textu.
- Lze využít proměnné pro opakované použití stejného obsahu.
- Lze použít HTML poznámky a upozornění.
- Lze nechat automaticky vygenerovat obsah.

Příklad dokumentace v AsciiDocu

Dokumentace projektu **The Foreman** je psána v AsciiDocu.

- Cílová stránka: <https://docs.theforeman.org/>
- Zdroj dokumentace nahází na GitHubu:
<https://github.com/theforeman/foreman-documentation>

Demo ukázka

Jak rychle a jednoduše vytvořit krátkou knihu způsobem *as-code* pomocí [Githubu](#) a publikovat ji na webu přes *Github pages*:

- založení repozitáře
- potřebné nastavení repozitáře
- editace na hlavní větvi a generování obsahu
- editace na vývojové větvi a ověření, že obsah se nemění
- sloučení vývojové do hlavní větve a generování obsahu